

Közlemény

A NAIH álláspontja az új Ptk. információszabadságot érintő koncepciójáról

A Társaság a Szabadságjogokért, a Transparency International Magyarország és a K-Monitor levélben fejezte ki aggályait és hívta fel a Hatóság figyelmét, hogy az új Polgári Törvénykönyv a Kodifikációs Bizottság által készített és a Kormány által az Országgyűlés elé benyújtott T/7971. számú javaslata nem tartalmazza a közpénzek felhasználásának átláthatóságát segítő kivételeket az üzleti titok szabályozásánál.

A közpénzekkel való gazdálkodás átláthatóságának megteremtése érdekében jelentős előrelépést jelentett az Alaptörvény hatályba lépése, amelynek 38. §-a, valamint a 39. cikk (2) bekezdése a közpénzekre és a nemzeti vagyona vonatkozó adatok közérdekű adattá minősítését alkotmányos rangra emelte.

A jelenlegi jogszabályi környezet, így különösen az Alaptörvény, a nemzeti vagyronról szóló törvény, az állami vagyronról szóló törvény a nyilvánosság szempontjából már nem csak arra helyezi hangsúlyt, hogy valamely szerv vagy személy közfeladatot lát-e el, hanem a nemzeti vagyonnal való rendelkezés és gazdálkodás tényére is. Az Alaptörvény, az Állami vagyontv. és a Nemzeti vagyontv. rendelkezéseivel irrelevánsná vált az állami, illetve önkormányzati tulajdonban álló gazdasági társaságok azon „védekezése” a közérdekű adatigénylés teljesítésének kötelezettségével szemben, amely szerint ők nem közfeladatot ellátó szervnek minősülnek, hiszen nincs jogszabályban meghatározott feladatkörük. Természetesen fontos a közpénzek, a köztulajdon felhasználásának megismerhetősége, ugyanakkor a szabályozásnak azt is szem előtt kell tartania, hogy azon közpénzből létrehozott cégek, amelyek piaci tevékenységet végeznek, nem kerülhetnek azért piaci hátrányba, mert ki kell adniuk minden adatot, amely a tevékenységük során keletkezett, hiszen az üzleti adatok, információk titokban maradásához fűződő méltányolható üzleti érdek az állami tulajdonban lévő vagy többségi állami részesedéssel működő gazdasági társaságok esetében is fennállhat.

Az új Ptk. javaslatának üzleti titkot szabályozó 2:47.§ rendelkezése kizárólag azt határozza meg, hogy mi minősül üzleti titoknak, a kivételeket, amelyek eddig segítették a közpénzek felhasználásának megismerhetőségét nem szabályozza. Ez azonban nem jelenti azt, hogy az üzleti titok részletszabályai, így a kivételek is ne kerülhetnek be más, így például az Infotv. módosítása révén e törvény rendelkezései közé. A javaslat most ismert szövegének változatlanul hagyása tehát akkor fogadható el, ha a jogalkotó gondoskodik a részletszabályok más jogszabályba illesztéséről.

A Hatóság – amint azt korábban a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumnak írt levelében is kifejtette – bízik abban, hogy az új Ptk. hatályba lépéséig a jogalkotó megteszi a szükséges lépéseket az olyan koherens szabályozás megalkotása érdekében, amely továbbra is szolgálja a nyilvánosság ügyét.

Az információszabadság érvényesülése érdekében a Hatóság figyelemmel kíséri a szabályozás alakulását, hiszen e közleményben összegzett véleményét már a közigazgatási egyeztetés során megküldte a minisztériumnak. Amennyiben szükségessé válik, az Infotv. 57. §-a alapján ajánlást tesz törvény-módosításra.

Budapest, 2012. augusztus 7.

Dr. Péterfalvi Attila

elnök